

Ազգ

Azg

Տաջողված այց՝ ծայրահեղական սրամադրություններով

ՏՈՒՄԿ ԱՓՅԱԼ
Շուրջ 100 արհիվանքի անդամները հայտնաբերված հոգևորական այց կատարեց Վիեննայից Կե- հափառ Գարեգին Երկրորդի այցելությունը, հովվապետականից բացի, նաև միջերկրածովյան երկրային առաքելական եկեղեցիին իրոք լրջագույն հարցեր ունեն եւ ունի՝ Ինճար- կելու վրաց ուղղափառ եկեղեցու հովվապետի հետ: Գեներալ պատահական չէ, որ Հայոց կաթողիկոսի այցը Վրաստան ուժադրության կենտրոնում էր, եւ երեկ Մայր աթոռում լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ այդ այցելությունից ստացած տպավորություններ հայտնեցին Մայր աթոռի դիվանագետ Արակ Երիցյանը: Վրաստանում իր ներկայությունը ընկերության գլխավոր ֆարսուղար Եզնիկ արեւմտահայկազու Պետրոսյանը: Ընդհանուր առմամբ կաթողիկոսի այցը գնահատելով հաջողված, Արակ Երիցյանը հարցազրույցում այդուհանդերձ ընդգծեց, որ վրաց եկեղեցում որդեկան ծայրահեղական սրամադրություններ: Սասնաճորտի այցի օրերին սարսափելի լրացվածություններում որդեկան երկու եկեղեցիների միջեւ ստորագրված փաստաթուղթ, «ընդամենը վրացական կողմի ցանկությունն էր»: «Անուշտ փաստաթուղթ, որը ծայրահեղական էր, որ երբ միակարծություն ձեւավորվի, որեւէ

փաստաթուղթ հնարավոր է ստորագրել, սակայն առաջացել են որոշ սահմանափակումներ, հետեւաբար՝ որեւէ կոմյունիկե չի ստորագրվել», շեշտեց Արակ Երիցյանը: Իսկ սահմանափակումներ առաջացել են այն մասնաշաղկապում, որ հայկական կողմը՝ նաեւ Վրաստանի նախագահի հետ հանդիպման ժամանակ, լրացված է Վրաստանում Հայ առաքելական եկեղեցու թեմին իրավական կարգավիճակի ցնորհում, հայկական եկեղեցիների վերադարձ եւ փոլոզված կամ վարային վիճակում գտնվող հայկական եկեղեցիների նկատմամբ բարձր հոգսարություն: Ըստ Մայր աթոռի դիվանագետի՝ Սասնաճորտի անձամբ խոսակցությունները, հենց այս ամենի հետ կապված վրաց եկեղեցու ունեցած դիրքորոշման մասնաշաղկապում, երկու եկեղեցիների միջեւ կոմյունիկե չի ստորագրվել: «Վրացական կողմը, առավելապես շուրջայնական, փոխադարձության սկզբունքի հիման վրա, հայկական կողմի բարձրացած հարցերին լուծում տալու փոխարեն լրացված էր Հայաստանից՝ հնարավորություն տալ այստեղ հիմնել վրացական վանք: Տեղ էր 3

ԵՊՏ ռեկտոր վերստին Արամ Սիմոնյանը

Երեւանի Պետական համալսարանում երեկ տեղի է ունեցել խորհրդի նիստ, որը վարել է ԵՊՏ խորհրդի նախագահ, ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսյանը: Նիստի օրակարգում ընդգրկված էր համալսարանի ռեկտորի ընտրության հարցը: Գաղտնի փոխարկությանը ռեկտորի պաշտոնակատար Արամ Սիմոնյանը ընտրվել է ԵՊՏ ռեկտոր: Խորհրդի 60 անդամ կողմ է փեւարկել նրա թեկնածությունը, իսկ դեմ փեւարկողները եղել են 7 հոգի: 2 փեւարկողի համարվել է անվավեր: Արամ Սիմոնյանը ընտրվել է 5 արհիվանքի ժամկետով: Ի դեպ, ռեկտորի թափուր պաշտոնի համար հայտարարված մրցույթում առաջարկված միակ թեկնածու Արամ Սիմոնյանն էր: ՀՀ նախագահի մանր գրասենյակից տեղեկացնելով, որ հանրապետության նախագահը ցնորհավորել է նորընտիր ռեկտորին՝ վստահություն հայտնելով, որ առաջիկա 5 արհիվանքի մայր բուհն ունենալու է լուրջ ձեռքբերումներ: «Բոլորիս ակնկալիքը ցաս մեծ է: Մեմ ուզում եմ տեսնել բարձրակարգ Պետական համալսարան: Սա՛ է մեր ցանկությունը, եւ ես իմ կողմից, կառավարությունն իր կողմից՝ վստահ եմ, որ խորհրդի բոլոր անդամներն անելու են ամեն ինչ, որպեսզի մեմ հասնեն այս նպատակին», ասել է Սերժ Սարգսյանը: Ի. Պ.

Առաջիկա 18 ամիսներին ստատվում է ցաս ուժեղ մագնիսական փոթորիկ

Առաջիկա 18 ամիսներին Երկրի վրա տեղի կունենա վերջին 150 արհիվանքի ամենաուժեղ մագնիսական փոթորիկը, որը կապված է Արեգակի մակերեսային խոշոր բռնկումների հետ: Բրիտանացի գիտնականներն արդեն համադասարան նախագծուցում են արել իրենց կառավարությանը, նշում է BBC-ն: Կանխատեսումների համաձայն, մագնիսական փոթորիկը կարող է արհիվանքի հանել կենսատախիվման կարեւորագույն համակարգերը, մասնավորապես էլեկտրամագնիսական համակարգը եւ համակարգային սարավորումները: Լոնդոնյան «Սանդեյ թայմս» ցարաքաթերի սյակներով, Մեծ Բրի-

Մեւրոյի ուղեվարձը հուլիսի 1-ից կդառնա 100 դրամ

Երեւանի ֆաղափապետ հայտնեց նաեւ, որ վերգեսնյա սրամադրոյի ուղեվարձը չի քանկանա

Երեւանի ֆաղափապետ Կարեն Կարապետյանը երեկ տեղի ունեցած մամուլի առուկի ժամանակ հայտնեց, որ հուլիսի 1-ից մեւրոյի ուղեվարձը մեւրոյի սուբսիդարման սակագինը կդառնա 100 դրամ: Նա երեւանի ֆաղափապետարանի այդ որոշումը բացատրեց այն բանով, որ Պետության կողմից մեւրոյի սուբսիդարման գումարները սարեցարի ավելանում են՝ 2004-ի 622 մլն դրամից 2010-ին հասնելով 1 մլրդ 840 մլն դրամի: Ըստ ֆաղափապետի, մեւրոյի սուբսիդարմանի ծախսերի ավելացումը Պայմանագրված է Պաղեսասամսերի եւ յուրերի, էլեկտրաէներգիայի թանկացմամբ, գնաճով, աշխատակիցների վարձարության ավելացմամբ: Այս ամենը հաւելի առնելով, 2011-ի առաջին եռամսյակում մեկ ուղեվարձի փոխարման ծախսը կազմել է 160 դրամ: Տեղեկացվեց նաեւ, որ երեւանի մեւրոյի սուբսիդարման օրական 30 հարհ ուղեւոր կատարում են 60 հազար ուղեւորություն: Տարեկան ուղեւորությունների թիվը կազմել է 20 մլն: Կարեն Կարապետյանը ավելացրեց, որ մեւրոյի կանգառների զուգահեռ երեւելող վերգեսնյա երթուղիները կդառնան: Խոսելով սրամադրոյի ուղեվարձի խնդիրների մասին՝ Կարեն Կարապետյանը հայտնեց, որ այս արհիվանքի սեղաններին կավարսվի վերգեսնյա սրամադրոյի երթուղիները նոր ցանցի մեկնումը: Կանցվածքները նոր մրցույթներ, եւ, ըստ ֆաղափապետի, կնվազեն միկրոավտոբուսների երթուղիները, կավելանան մեծ ու միջին սարողությամբ ավտոբուսները: Ջաղափի կենտրոնական մասի սղասարկումը հիմնականում կիրականացվի ավտոբուսներով, ինչը ու-

րոակիորեն կթեթացնի կանգառների եւ փողոցների ծամաբեռնվածությունը: Անդադառնալով սրամադրոյի սակագնային ֆաղափապետությանը՝ Կարեն Կարապետյանը վստահեցրեց, որ ուղեւորների համար 100 դրամ սակագինը չի փոխվի: Պետությունը կսուբսիդարմանի ֆաղափապետի սրամադրոյի, իսկ ուղեվարձի կանցիվ գանձման համակարգից անցում կկատարվի անկանցիվ՝ էլեկտրոնային ֆարերով գանձման համակարգին: Ըստ երեւանի ֆաղափապետի՝ սրելյուսների ուղեվարձը կմնա անփոփոխ՝ 50 դրամ: Կողաղապելի նաեւ որոակի փաղափապետի համար սրամադրոյի անվար երեւելելու արտոնությունը: Նոր մեւրոյի ավտոբուսները հնարավորություն կունենան հաւանդամներին սալակներին տեղադրման համար: Երեւանի ֆաղափապետն անդադարձավ նաեւ ֆաղափապետական, սանմաքրման, համաքի-

Լորդերի Պալատում Հայոց գեղասղանության վերաբերյալ լսումներ են տեղի ունեցել

Ըստ «Nouvelles d'Arménie»-ի՝ Միացյալ Թագավորության Լորդերի Պալատում հունիսի 16-ին տեղի են ունեցել Հայոց գեղասղանության վերաբերյալ լսումներ: News.am -ը փոխանցում է. «Ոչ մի կատակ չկա, որ հայերի նկատմամբ վերաբերմունքը սարսափելի էր եւ դարձավ հարյուրհազարավոր մարդկանց մահկան մասնաձեւ՝ զենքի, սովահարության, հիվանդությունների միջոցով: Նրանք չէին մոռացվել, սակայն, կարծում եմ, հայ եւ թուրք ժողովուրդների համար ժամանակն է միասին աշխատելու՝ ձեռնամուխ լինելով ընդհանուր մասնադրանք: Մեմ խրախուսում եմ ցանկացած գործընթաց, որը կօգնի մասնադրանքի բաց, անկեղծ եւ կառուցողական, սակայն մեղ համար օգտակար չի լինի առաջ գնալ ենթադրությունների մեջ», ասել է արտաքին գործերի եւ համազորակցության հարցերով նախարար Դեյվիդ Հաունը: «Ֆրանսիան արդեն ճանաչել է գեղասղանությունը: Մեկուկես միլիոն մարդ սղամնել են 1915-ին: Ես հենց նոր եմ վերադարձել Հայաստանից, որ-

Սահմանված կարգի խախտմամբ Պարսաղի զինմադրություն չանցած անձանց՝ նոր հնարավորություն

Երեկ Ազգային ժողովի արտաքին գիտություն, սղիտադրման նախարար Հրաճու Հակոբյանի մեւրոյապցմամբ, առաջարկվեց մեկ անգամ ես փոփոխություն կատարել «Սահմանված կարգի խախտմամբ Պարսաղի զինմադրություն չանցած ֆաղաղափապետների մասին» օրենքում: Նոր հնարավորություն է տրվում միջեւ 2011 թվականի մայիսի 1-ը 27 արհիվանքից եւ զինմադրությունից խուսափած ֆաղաղափապետներին՝ մուծելով սահմանված վճարն ազատ-

Մ. ՋԿԻՍՏՈՎԻՉ ԳՐԱՅԻՆ

Մեծարվեց ամերիկահայ թատերագիր Ջրան Մարգարյանը

Չնայած անսանելի շոգին, Ալ. Ի. սահակյանի անվ. գրադարանի հյուրընկալ հարկի սակ էին համախմբվել մեծարվեցին, գրականագետներ, մանկավարժներ ու սփյուռփոց ժամանած հյուրեր մասնակցելու ամերիկահայ թատերագիր, բեմադրիչ, բանաստեղծ, Համազգայինի Նյու Յորքի մասնաճյուղի նախկին նախագահ Ջրան Մարգարյանի մեծարման ցերեկոյին: «Ջրան Մարգարյանի ստեղծագործական ճամփան՝ գրականությունից մինչև մանկավարժություն, հասարակական գործունեությունից մինչև Նյու Յորքի ծովածածկալի փառքի հայուքայան ամենօրյա հոգսեր, ձակասագիրն է այն հայի, որն աղոթում է օսար աշխարհում, բայց Հայաստան երկրի զավակն է, զինվորն ու փառաբանը...»: Միայն այսպես բարձրացնելով միջոց օրվա բանաստեղծ, բանասիրական գիտությունների դոկտոր Սլ. Մարգարիս Խաչատրյանը: Նա մանրամասն վերլուծեց Ջրան Մարգարյանի գրական ժառանգությունը, կարեւորելով դրանց դերն ու արժեքը: «Մարգարյան դրամատուրգն էր անսխալ ունի սփյուռքի հայ համայնապետին. ամեն հայ իր մեծ ու փոքր Ավարայրն ունի, եթե ուզում է հայ աղբյուրը, ձգտում է հայ մնալ, երազում է զավակներին հայ մեծացնել...», ընդգծեց բանաստեղծը ու վերլուծաբար խոսեց Ջրան Մարգարյանի «Վարդանան» միտքի մասին, որից մի հասկանալի դիտարկում հնարավորություն ունեցան ներկայացնել:

Ջրան Մարգարյանը

Ջրան Մարգարյանի գիտությունների դոկտոր, բանաստեղծ, թատերագիր, բեմադրիչ Ջրան Մարգարյանը շնորհակալություն հայտնեց ելույթ ունեցողներին և անմոռանալի երկու դրվագ դասերից Մեծարման Ջրան Մարգարյանից: «Իմ կյանքում երբեք հանգրվան է անցել, ասաց նա: Ամեն գիշեր մեր սան մեջ հավաքվում էին ու դողալով դասեր էին տալիս, թե ինչպես են փախել ու փրկվել: Ես գրեթե չեմ դաստիարակվել, այլ այդ ամենում՝ ինչ լսել եմ կենդանի վերադարձների շուրջը, երբ հասնում էինք Բաղդադում»: Երիտասարդ տարիքում Մարգարյանը հրապարակում է կինոյով և միակ կինոնորսից գնում է այն կրթական ժողովները, որոնք հեռավորում իրար կողմնակից, դրացիների համար կինոնորսություններ է կազմակերպում: Պատմում է, որ 15 տարեկանում գրում է փոփոխի միտք, իսկ հետո ուսումը բարձրագույն դասարանում ընդունում, ստանում մագիստրոս դոկտորի կոչում: 27 տարեկան, բանաստեղծությունների ժողովածուների հեղինակ Ջրան Մարգարյանը մի ֆանի սասնյակ միտքներ է բեմադրել սարքեր թատերախմբերում և նաև ղեկավարել է Նյու Յորքի Համազգայինի թատերախումբը: Նյու Յորքի նահանգային թատերական ինստիտուտի կողմից դասախոսություններ է անցրել 100-ից ավելի անգամ: «Լուրջությամբ՝ բոլորածնե ծիածանի մեջ» վերնագրով միտքը մեծ հավանության է արժանացել և հաջորդ տարի կրթմանը Նյու Յորք քաղաքում, սեղեկացրեց ուր. Մարգարյանը «Ազգի» հեռուստացույցում: Սակայն այսօրվա չի սահմանափակվում սեր և սիկին Ջրան և ժամանակ Մարգարյանների հայրենակներ գործունեությունը: Նրանք չեն սիրում արած գործերի մասին խոսել, այլ նույն են՝ «դասեր են տալիս մեր հայրենիքին ամեն օր և այդ դասերը միայն կասեցնեն ֆանի կայրերը...»:

ՄԱՐԳԱՐԻՍ ԽԱՇԱՏՐՅԱՆ

Վահան Թոփչյանի «Կեզերային զբոսանք ֆաղափում» նկարաչափի ցուցադրություն

Գյումրեցի արվեստագետ Վահան Թոփչյանը կյանքի հանդեպ մոգական աշխարհայայտ ունի: Նրա նկարների շնորհիվ ստեղծված նկարներն են ժամանակի և տարածության այլօրինակ աշխարհ, միևնույն ժամանակ ռեալիզմի մի նոր ու կախարհիչ լույսով դիտելու երկնային ժամանակակից օբյեկտներն ու իրար ընդհանրությունները: Ինչպես կոչվեց այդ ժամանակները՝ մոգական ռեալիզմ, դասաբաններ, թե՛ երազների ժամանակներ: Վահանն այլևս չի մանրամասն: Բայց նրա գրավիչ, «դավադիր» ժողովրդ, գույնգույն աշխարհի փայլուն, խոցող է, գրեթե հիպոնոսացող: Իր աշխարհայայտի մասին հեղինակի մեկնաբանությունները ճշմարիտ են միայն որոշակի ժամանակահատվածում: Ամեն անգամ նույն նկարի մասին մա կդասմի մեկ այլ ժամանակում: Սկսած 1978թ. Վահան Թոփչյանը մասնակցել է համադասարանական և միջազգային բազմաթիվ ցուցահան-

դեսներին: Նրա ստեղծագործական ձեռագրի ինքնատիպ կինոն են կրում տարբերակներն ու անսպասելի, որոնց գեղարվեստական ձևավորումները վկայում են գծի և գույնի ներհայեցողությամբ աղոթող ու փիլիսոփայող արվեստագետի մասին: 2005թ. Վահան Թոփչյանը համագործակցում է «Պայերի 25»-ի հետ, որը հիմնադրվել է 1999թ. և գործում է Բեռլին Արտ Գրեյի սարածոմում: Այստեղ սենյակներից յուրաքանչյուրը ներկայացնում է մեկ արվեստագետի գործեր, իսկ ցուցահանդեսները տեղի են ունենում փոփոխվող ցուցադրություններ: «Պայերի 25»-ը մասնակցել է միջազգային արտ փառքերի և միջազգային արտ փառքերի, կազմակերպել ցուցահանդեսներ Հայաստանում և արտասահմանյան մի շարք երկրներում, արվեստագետների համար՝ արտ փառքերի, ինչպես նաև հրատարակել է արվեստագետների ժամանակակից ցուցահանդեսների ժամանակակից ցուցահանդեսները: «Մարգարե» լրագրողական ակումբ

Տակալին ուսանող՝ ներկայ գտնված էին Վիեննայի Միխայելիան միաբանության 150-ամեակին նվիրված սոնակասարույթան, մասնակցելով նաև Այսինգտանի Missa Solemnis հանդիսատեսի տարածքի երգեցողության: Կը յիշեն, երգչախումբի փորձի մը ժամանակ խմբավար վարդապետը սրահին ներս մտնելով մեզ բոլորիս ներկայացրեց երիտասարդ անձնատրուքները: Այդ երիտասարդը Յուլիաննա Զեֆրանցի էր, որ արդեն յաջողոր օրը կը մեկնեք Երևան, անցնելով Մոսկուային, սամանելու հա-

սոն, ծանօթացայ աղջիկներէ կազմուած իր «Սայաթ-Նովա» անմոռանալի երգչախումբին, ինչպէս նաև այլ երգչախումբերու: Փարիզի հայ կաթողիկէ Ս. Խաչ եկեղեցին լիւի-լեցուն էր, 30 արիլ 2011-ի երեկոյեան, ըմբոխնելու համար «Տիրամայր Հայաստան» երգչախումբը, որ կազմուած էր Պողոսեան կրթահամալիրի «Տիրամայր» ծնողագուրկ երախմբերէ և համալրուած էր նաև այդ ֆաղափ երաժշտական դպրոցներէ շնորհալի և օժտեալ աշակերտներով: Անոնք «Կեղծ» և «Յոյեալ» չթուացին...

ամբողջ էութեանս ընդմէջէն: Հիացական են իմ տղաուրուքները այս երգչախումբին ծայրայայտ անմոռանալի հնարատրուքներուն նկատմամբ: Ղեկավար Ռոմէր Սլիֆեան կը յաջողի ընել բան մը, որ հրաժեղ համագոր է: Խօսիլ, ֆնարկել այս երգեցիկ խումբին «թեմի-ֆալան» շնորհակցի կարողութիւններուն, անոնց զուլալ ձայներուն, միաձուլ հնչողականութեան մասին, կը խորհիմ թէ այլեւս աւելորդ է: Հոս չկայ միջակութիւն, որովհետեւ երաժշտական արուեստը իր հանդուրժեղ միջակութեան:

«Տիրամայր Հայաստան» երգչախումբը Փարիզի մէջ ղեկավարութեամբ Ռոմպեր Սլիֆեանի

մար Հայաստանի ղեկավարութեամբ երգչախումբի ղեկավարութեամբ: Մեր եղան մեր կաղեղը սկսեալ նոյն երեկոյէն և մնացիմ մինչեւ օրս մերիմ բարեկամներ: Տարիներ անց, Հայաստանի ղեկավար երգչախումբի համերգային ցրագայութեան ընթացքին, ինչպէս որ այն ասեմ կ'անուանէին «Կատրոլ», մաւթօր Զեֆրանցիան ելոյթ միտք ունենար Զեֆրանցիանի մայրաքաղաք Փարիզի և ուրիշ ֆաղափներու մէջ, ներկայացնելով Berlioz-ի «TE DEUM» հանրածանօթ հօր երաժշտական ստեղծագործութիւնը: Ինչպէս միտք, համաձայնեցանք իրարու հանդիպել վերոյիշեալ մայրաքաղաքի մէջ, ցրագուցելու համար այդ ժամանակաշրջանի ճամբորդական ֆալեոլները:

Ռոմպեր Սլիֆեանը

Սակայն, կը փափաքիմ անդադառնալ, խիտ մեկամաղձոտ, թախծոտ սֆանչելի ձայնով մեկնաբանութեանը Աննա Ավալեանի, որ երգեց անմահ Կոմիտասի «Կանչէ կրունկ»ը: Բացառիկ էին նաև միւս մեկնաբաններն ու խումբին երգիչները: Անկասկած մեծ է Սլիֆեանի դերն ու ցուցումները, որոնք իրարմալիորէն կը փոխանցուին և կը թափանցեն, կը ներօգնեն մեկնաբաններու ներաշխարհը: Հոյարտարարութեամբ կ'ընեն ըսել, որ Ռոմպեր Սլիֆեան Հայաստանի ժամանակակից երգչախումբային երաժշտութեան լաւագոյն խմբավարներն են կը: Ան նաև և առաջ չափազանց համեստ, ազնիւ ու բարի անձնատրուքներ ունի, այն ասիճան, որ զինք չենք սեմեր բեմադարակից վրայ՝ երկի մը մեկնաբանութեան վերջաւորութեան, այլ՝ միայն երգեցիկ խումբը: Ծիծաղը միտք իր ցրքներուն վրայ է: Իր դիտարարող ձեռքերով, որոնցմէ կարծես կը թիսն իր սրի յուզումները և զգացումները, կարողութիւնը ունի հասնելու երգչախումբի փոփոխ կասարողներուն հոգիին ու սրին մինչեւ խորքը:

Յուզումնալիտան զգացումներով կը յորդէ ներաշխարհու: Զարացած անսանելի ցուլ դասաւորող մկանակծկումով, հակառակ արցունքներու զարմումի ամէն ճիգերու, ինչպէս նաև ներկայներուն մեծամասնութեան, անհանդի կ'ունկնդրէ մեկնաբանութիւնը այս փոփոխներուն և կը զարմանալի, թէ ինչպէս կարելի եղած է, որ Դեպլաեանի «Լուրջությամբ» այս Requiem Cantate-ի մեկնաբանութիւնը, նուիրուած Հայոց ցեղասպանութեան, հասցնել երաժշտական մեծ մակարդակի: Անոր մասին Վարդուի Պայրեան Տիրամայր Հայաստանի կեղերուն ինծի կը գրէ համացանցով հետեւեալը զինքին: «Այս անչափ յուզիչ ստեղծագործութեան մէջ, կը լսենք անաղաղ փախուստ տուածների ոսնաձայները, սարսափելի ճիչերը երկրի մասին, ուլիք ակամաստեն են եղել ամենեղ ժողովրդի դաժան մահուան: Նրանք ընկան լուրջութեան մէջ: Ստեղծագործութիւնն աւարտում է վերածննդի յոյսով լի»:

Յուզումնալիտան զգացումներով կը յորդէ ներաշխարհու: Զարացած անսանելի ցուլ դասաւորող մկանակծկումով, հակառակ արցունքներու զարմումի ամէն ճիգերու, ինչպէս նաև ներկայներուն մեծամասնութեան, անհանդի կ'ունկնդրէ մեկնաբանութիւնը այս փոփոխներուն և կը զարմանալի, թէ ինչպէս կարելի եղած է, որ Դեպլաեանի «Լուրջությամբ» այս Requiem Cantate-ի մեկնաբանութիւնը, նուիրուած Հայոց ցեղասպանութեան, հասցնել երաժշտական մեծ մակարդակի: Անոր մասին Վարդուի Պայրեան Տիրամայր Հայաստանի կեղերուն ինծի կը գրէ համացանցով հետեւեալը զինքին: «Այս անչափ յուզիչ ստեղծագործութեան մէջ, կը լսենք անաղաղ փախուստ տուածների ոսնաձայները, սարսափելի ճիչերը երկրի մասին, ուլիք ակամաստեն են եղել ամենեղ ժողովրդի դաժան մահուան: Նրանք ընկան լուրջութեան մէջ: Ստեղծագործութիւնն աւարտում է վերածննդի յոյսով լի»:

Սլիֆեանի ղեկավարութեան ոճը կ'ընեն ըսել՝ դասական է, զուրկ՝ ձեւականութիւններէ, զուտ է յսակ բարձրանում: Նոյնիսկ ան իր մասներով կը յաջողի սամալ իր փափաքած զօրութիւններն ու ստեղծագործութեան միտքները: Ռոմպեր Սլիֆեան իր դասաւորելի ստեղծել և կեցուածքով արժանի է կոչուելու հայ երաժշտութեան անոր սիւներէն մեկը: Եւ թող այդ սիւնը յարասեւէ և կարողանայ իր հասնուն ուսերուն վրայ թախել հայ երաժշտութեան փառքն ու դասիկը ամենուրեք:

ԲԺ. ԼԵՎՈՆ ՄՈՍՉԵՆԸ Փարիզ

Ռիմա և Ռուբինա Մինասեանների նկարների ցուցահանդեսը Թեհրանում

Թեհրանի հայ մշակութային «Արարատ» կազմակերպութեան երէցների միութեան նախաձեռնութեամբ, յունիսի 7-ից սկսած «Արարատ» Նորասարի կենտրոնատեղիի «Կոմիտաս» սրահի նախատեսուած կազմակերպեց ժամանակակից նկարչութեան ցուցահանդես, որտեղ մինչեւ յունիսի 10-ը ցուցադրութեան դրեցին Սիմասեանի նկարչուի Ռիմա Սիմասեանի աբրիլի սեյնիկայի իրաւաններին և իր ուսեր՝ Ռուբինա Սիմասեանի ջրաներկ դասաւորները: Սկզբ. Ռիմա Սիմասեանը (Թորոսեան) ծնել է 1949 թականին և դասանի սարիից սկսել է զբաղել գեղանկարչութեամբ: Տարիներ նկարչութիւն է դասանելով սարքեր դպրոցներում, և իր գործունեութեան համար արժանացել է ղեկավար մակարդակի գնահատագրերի: Նա 25 տարիներ բարունակ զբաղել է նկարչութեամբ և այդ ժամանակաշրջանում յաջողել է իրականացնել անգուզական ստեղծագոր-

ծութիւններ՝ ժամանակակից նկարչութեան բնագաւառում: Սկզբ. Ռիմա Սիմասեանը նկարչութեան արուեստը կասարելագործել է հմուտ վարպետների սկզբնականներում, որոնցից են՝ Հանրիալ Ալիապը, Այդին Աղաբալան, Զաւար Զաւարիփուրը և այլն: Ռիմա Սիմասեանը հաւաքական և անհատական ցուցահանդեսներ է կազմակերպել «Զրիտանայ արուեստների նկարչութեան», «Փորձագետ նկարիչներ»ի ցուցահանդեսներում, «Զարա Արարատ»ի արուեստի սան ցրագալիում, նաև «Սաադաբադ», «Շաֆաղ», «Շէյ» և «Սահէ Մեհր» նկարչական ցուցահանդեսներում: Սկզբ. Ռիման 25 կտոր իր դասաւորներից է ցուցադրութեան դրել, իսկ ամենահետաքրքրականն այն է, որ նոյն դահլիճում, իր 5 ջրաներկ դասաւորներով ներկայութիւն ունի նաև իր երիտասարդ դուստր՝ Ռուբինա Սիմասեանը: Ռուբինան, որ նկարչութիւնն սկսել է 7 տարեկանից իր մօր արուեստ-

ոցում, 12 տարեկանում արդէն Հանրիալ Ալիապի և Այդին Աղաբալանի սկզբնականներում ներկայ սկսել է կասարելագործել իր ընթաց ճիւղի մէջ: Ռուբինայի սիրած դասաւորը՝ «Հարսնամատ ցրաուեան»ն է, որին ինքը անանում է «Թափանցիկութիւն»: Իսկ սկզբ. Ռիման ամենաբարձր սիրում է իր «Երազ» կոչուող իրաներկ աբրիլի դասաւորը: Այստիպով մայր ու դուստր իրենց գերազանց դասաւորներով երազի թափանցիկութիւնն են հրամցում դիտողներին: Իսկ ամենագեղեցիկը նրանց հայ ու մուսուլման երկրագունների գնահատական ու ողջուի այցելութիւններն են, որոնք իրաւանչիւր իրենց զգացումներն էին փոխանցում թարմ ծաղկեկողովներով: Աւելացնենք, որ այս ցուցահանդեսի մտնող ազատ էր հայ և ոչ հայ հայրենակիցների համար: ՎԱՐԴԱՆ ԳՐԱՅԻՆ Թեհրան

ԱԶԳ *Մարզական*

ԵՎՐՈՊԱՅԻ ՍՈՍՆՈՒԹՅՈՒՆ

«Տայկական ծանրամարտի նորին գերազանցություն մարզիչը»

Մարտին Տարիխանյանի գրքի շնորհանդեսը

Լույս է տեսել լրագրող, հրապարակախոս **Մարտին Տարիխանյանի** «Տայկական ծանրամարտի նորին գերազանցություն մարզիչը» գիրքը, որը նվիրված է կյանքի ցածր-մանակ հեռացած, ծանրամարտի շայասասանի տղամարդկանց հավաքականի գլխավոր մարզիչի (2006-2010), մարզաձեռնի նվիրյալ ու հմուտ մասնագետ Ասոս Մխիթարյանի հիշատակին: 300 տպագրված «Լուսաբաց» հրատարակչաձևով «Սյունեցիներ» ՓԲԸ-ի գլխավոր սեփականության տնօրեն Սարգիս Աթոյանի հովանավորությամբ հրատարակված այս գիրքը մարզական հոգու խոր մտքի արտաբերություն է, որը ցուցաբերում է ծանրամարտի կայսերական աշխարհ, յուրօրինակ անդրադարձ հայկական ծանրամարտի վերջին տարիների վերաբերյալ տարածված շարժման վաստակավոր մարզիչ Ասոս Մխիթարյանի կյանքին ու գործունեությանը:

Մարտին Տարիխանյան
Տայկական ծանրամարտի նորին գերազանցություն **ՄԱՐԶԻՉ**

Էին հավաքվել ծանրամարտի շայասանի հավաքականի անդամներ Անթուհի Մարգարյանը, Աղվան Մելիքյանը, Տիգրան Գ. Մարտիրոսյանը, Գեորգ Պողոսյանը, Տիգրան Վ. Մարտիրոսյանը, Գեորգ Դավթյանը, Արա Խաչատրյանը, Վանիկ Ալեքսիսյանը, Ռուբեն Ալեքսանյանը, մարզաձեռնի ֆեդերացիայի նախագահ Սամվել Խաչատրյանը, հավաքականի գլխավոր մարզիչ Պողոս Պողոսյանը: Գրքի հրատարակման առիթով ծանոթությունները ծանրամարտի նորին գերազանցություններին և նրանց արձանագրություններին և նրանց արձանագրություններին և նրանց արձանագրություններին:

սիրով համաձայնվեց գրել գրքի առաջաբանը: Միայն իստիքով հույս հայցնեց, որ մեր նշանավոր մարզիչը մասին գիրք գրելու դասվին, ընդ որում՝ կենդանության օրոք:

Գյումրիից ծանրամարտի մարզիչ **Ալեքսան Կարապետյանը** էլ շնորհակալություն հայտնեց Մարտին Տարիխանյանին նման արժեքավոր գրքի հրատարակման համար, որը հավերժացնում է մեծանուն մարզիչ Ասոս Մխիթարյանի հիշատակը: Նա հավաստեց, որ կզգան ծանրամարտի Ասոս Մխիթարյանի գործը, մեր ծանրորդներին նախադասաբար առաջիկա միջազգային մրցաշարերին:

Մարտին Տարիխանյանը շնորհակալություն հայտնեց իր ընտանիքին՝ հրավերն ընդունելու ու գրքի շնորհանդեսին մասնակցելու համար, հետևյալը նշեց. «Վերջին քաջանուն մեր ծանրամարտը կրկին վերել է աղբյուր: Այն սկսվեց 2006-ին, երբ մարզաձեռնի ֆեդերացիան գլխավորեց Սամվել Խաչատրյանը, իսկ հավաքականի գլխավոր մարզիչ նշանակվեց Ասոս Մխիթարյանը: Փառք ու դասեր մեր ծանրորդներին, որ դասեր են սովորեցրել մեր շայասասանը միջազգային մրցաշարերում: Գրքի հրատարակման արձանագրության զգացում ենք աղբյուրում նրանց ծանրակշիռ հաղթանակներով: Իսկ այս գիրքը հարգանքի և սիրտի մեր բազմակուսակ մարզիչ Ասոս Մխիթարյանի հիշատակին»:

Բավականին ուրախ, անկաշարք մթնոլորտում անցած գրքի շնորհանդեսն ուղեկցվեց բազում անակնկալներով, սարքեր մրցույթների կազմակերպմանը ու հյուրասիրությանը:

Գիրքը կառավարվում է իր անկեղծությանը, անհասկ կերպարի միջոցով ներկայացնում է դեպքերով, իրադարձություններով հարուստ բավականին մեծ ժամանակաշրջան: Մարզիչ-մարզիչ բարդ, հաճախ անստանալի փոխհարաբերությունների վերահսկման մարտին Տարիխանյանին հաջողվել է ոչ միայն հնարավորինս համակողմանիորեն ներկայացնել Ասոս Մխիթարյան անհասկ, այլև ծանոթացնել նրա մասնագիտության յուրահասկություններին:

Երեկ Ուրաբաց «Գրանդա» ռեսուրսում մեծ շուքով ու հանդիսություններով սերի ունեցավ Մարտին Տարիխանյանի գրքի շնորհանդեսը: Անստորանի հյուրընկալ արհուր

Վանես Մարտիրոսյանը մարտահրավեր է նետում Սաու Ալվարեսին

Առաջին միջինմասային կարգում WBC-ի վարկածով աշխարհի ներկայիս չեմպիոն, մեխիկացի Սաու Ալվարեսը հաջողությամբ դառնալուց իր սիստոնը բրիտանացի Ռայան Ռոուլսոնի հետ մենամարտում: Նա զգալի առավելություն ուներ ողջ մենամարտի ընթացքում: Արդեն 4-րդ ռաունդում Ալվարեսը մրցակցին նույնպես չեմպիոնի ցածր կարգում էր հաղթանակ ստանցեց սեփականական նոկաուտով:

Չինական կարգում WBC-ի արձանագրությունը շնորհիվ 30-րդ հաղթանակը: Վանեսը մենամարտից հետո հայտարարել էր, որ ցանկանում է աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը վիճարկել Սաու Ալվարեսի հետ:

«Սաուլը շնորհիվ իրեն հիանալի դրսեւորեց: Լսել եմ, որ նա իր հաջորդ մենամարտը մտախոր է անցկացնել սեփական տնային: Առաջարկում եմ կազմակերպել իմ եւ Սաուլի մենամարտ: Նա մեխիկացի աս երկրորդականում ունի, եւ էլ բացի հայերից, մեխիկացի ֆանատներ ունեն: Ինձ համար դասեր կլինի այդ օրը մրցել Ալվարեսի հետ: Կարծում եմ, որ նա կհամաձայնվի մենամարտել ինձ հետ, քան որ դեռեւս ոչ մեկից չի խուսափել», հայտարարել է Վանես Մարտիրոսյանը:

Մրցաւարում երկիւստանություն հաստատվեց

Ջերմուկում ընթացող շախմատի Կարեն Ասրյանի հուլիսյան 6-րդ տուրից հետո աղյուսակում երկիւստանություն հաստատվեց: 5-ական միավորով առաջատար դերը ստանձնեցին Կոնստանտին Զանգալան եւ Տիգրան Զեմլին: Զանգալան, որ նախորդ տուրից հետո միանձնյա գլխավորում էր աղյուսակը, ոչ-ոքի խաղաց Յայր Սիմոնյանի հետ: Իսկ Կարեն Զեմլինը դառնալով մասնակց Ասոս Նադանյանին եւ միավորներով հավասարվեց Զանգալանին:

4,5-ական միավորով առաջատարներին հետադուրում են Միխայիլ Ուլիբինը, Ռոբերտ Գոլիանյանը, Յայր Սիմոնյանը, Դանիլ Դուրովն ու Մախիմ Տուրով: Ուլիբինը հաշտություն կնքեց Սամվել Տերտակյանի հետ, Տուրովը հաղթեց Արա Մինասյանին, Ռոբերտ Գոլիանյանը էլ առավելության հասավ Ռոբերտ Ադասարյանի նկատմամբ: Տուրը հաղթական էր նաեւ Դանիլ Դուրովի համար, որը հաղթեց Արա Պուլգյանին:

Այսօր կայանալի 7-րդ տուրում կենտրոնականը երկու առաջատարների՝ Կոնստանտին Զանգալանի եւ Տիգրան Զեմլինի մրցակցն է: Կարեն Նադանյանը կունենան նաեւ Ուլիբին-Տուրով, Դուրով-Ռոբերտ Գոլիանյան, Յայր Սիմոնյան-Էլեան Մորադիբաբայի դառնալով:

«Կուրանը» Մուսուխն 2 մլն եվրո է առաջարկել

Կրասնոդարի «Կուրանը» բանակցում է իսպանական «Ֆիրենցինայում» հանդես եկող 32-ամյա ռումինացի հարձակվող Ադրիան Մուսուխի հետ: Ակումբը նրան առաջարկել է տարեկան 2 մլն եվրո աշխատավարձ եւ ցանկացած Պալմա ֆուտբոլիստի հինգամիջակ անվճար կարող է մեկնել տնային: Սակայն Մուսուխի գործակալ Ջովանի Բեկալին նշել է, որ Մուսուխն ցանկանում է մնալ Ֆլորենցիայում, որտեղ սովորում է նրա երեխաները: Հաջորդ մրցաշրջանում նրա տարեկան աշխատավարձը կազմելու է 2,8 մլն եվրո: Եվ թեթեւաբան իսպանական ակումբը Մուսուխն թեկուզ այդ աշխատավարձի կիսով չափ վճարի, ռումինացի ֆուտբոլիստը կմնա Իսպանիայում:

Տայասանի երեք բռնցքամարտիկներ հավակնում են մեդալների

Անկարայում բարունակվող բռնցքամարտի Եվրոպայի առաջնության հերթական օրը դինգ դուրս եկած 4 հայ բռնցքամարտիկներից երեքը հաջողությամբ ավարտելով մենամարտերը, մասնաճակատ եզրափակվեց:

Մինչև 60 կգ քաշային Վլադիմիր Սարուխանյանը վիճակահանության մրցույթում փուլում մրցակցից չուներ, ուստի դառնալով սկսեց 1/8 եզրափակիչից: Հայ բռնցքամարտիկը 22-14 հաշվով առավելության հասավ Դանիան ներկայացնող Ռաբի Կասեմի նկատմամբ: Զառոռը եզրափակիչում Սարուխանյանը կմրցի անգլիացի Մարտին Ռաբիի հետ: Վերջինս 16-10 հաշվով դառնալով մրցույթում էր մասնակց ռուսաստանցի Իլյար Վազանովին:

Թուրքիայում իր երկրորդ մենամարտն էլ հաղթանակով ավարտեց Եվրոպայի չեմպիոն, Պեկինի օլիմպիադայի բրոնզե մրցանակակիր Յայր Զավալյանը (64 կգ): Այս անգամ նա դառնալով մասնակց բելառուս Եվգենի Ռամակելիչին (14-11): Զառոռը եզրափակիչում

Ջավախյանի մրցակցը կլինի անգլիացի Թոմաս Սալկերը, որը հաղթել է ուկրաինացի Ալեքսանդր Կլուչկոյին (19-14):

Պայքարը կբարունակի նաեւ Յայասանի երրորդ ներկայացուցիչը՝ մինչև 75 կգ քաշային Արթուր Խաչատրյանը: Նա 15-9 հաշվով դառնալով մասնակց մակեդոնացի Ֆաթիմ ժուրային: Զառոռը եզրափակիչում Արթուրը կմրցի վրացի Զաբա Խոսրոսելիչուի հետ: Վերջինս դառնալով մրցույթում էր մեդալակարի Զուլբան Զարկալյանը (19-12):

Աստղաբաշխ մնացած մեր 4-րդ ներկայացուցիչը՝ մինչև 56 կգ քաշային Գոլիանյանը Բաշկովն անհաջողության մասնակց ռուսաստանցի Դմիտրի Պոլյանսկուի հետ մրցակցն էր (10-23) ու դուրս մնաց մեդալների համար մղվող դաշտից:

Այսպիսով, 3 հայ բռնցքամարտիկներ բարունակում են դառնալու առաջնության դարձանշանի համար: Կիսաեզրափակիչ մտնելու դեպքում նրանք առնվազն կադալակներ բռնուց մեդալը:

Լիլիթ Մկրտչյանը գլխավորեց աղյուսակը

Գործարարական ընթացող Կորո Մարտի շախմատի 9-րդ հուլիսյան արձանագրությունում հաջող է հանդես գալիս Լիլիթ Մկրտչյանը: 4-րդ տուրում սեփական հաղթանակով Եսթեր Դուդայանը, Լիլիթը վաստակեց 3 միավոր եւ միանձնյա գլխավորեց աղյուսակը: 2,5 միավոր ունի Ալինա Կալեյնիկայան, որը հաշտություն կնքեց Աննա Շարեիչի հետ: Ոչ-ոքի ավարտվեց նաեւ Իլիդիկ Մադլի եւ Աննա Ռուդոլֆի մրցակցն էր: Ռուդոլֆն ու Շարեիչը վաստակել են 2-ական միավոր, Մադլին ունի 1,5 միավոր: Աղյուսակը 1 միավորով եզրափակում է Դուդայանը:

Առաջատարները բաժանվեցին խաղաղությանը

Վորոնեժի շախմատի մրցաշարի 8-րդ տուրում ուժերի դասարարական կենտրոնում էր Զավեն Անդրեասյանը եւ Գեորգ Զարուբյանը մրցակցն էր: Գրանցվեց ոչ-ոքի: Այս տուրում հայ շախմատիստներից ոչ մեկին չհաջողվեց հաղթանակ ստանալ: Լիլիթ Մկրտչյանն էլ հաշտություն կնքեց Սուրի Վալիբեկի հետ, իսկ Նելլի Ադինյանը դառնալով Դմիտրի Կուրակովին: Առաջատարների խմբում գտնվող Արթուր Գաբրիելյանը ոչ-ոքի խաղաց Սեմյոն Դոլյորսիի հետ: Հաշտություն կնքեց նաեւ Գեորգ Զայրապետյանը, որի մրցակցը Միրոսլավ Վլասենկոն էր: Տուրն անհաջող էր Էդուարդ Բարսամյանի համար, որը դառնալով Ալեքսանդր Կլուչկին:

8 տուրից հետո Գեորգ Զարուբյանը 6 միավորով Անդրեյ Դեյասկինի, Ալեքսանդր Ռախմանովի, Դմիտրի Կոլորեի եւ Եվգենի Շառոնիկովի հետ գլխավորում է աղյուսակը: Մյուս առաջատարները եւս խաղաղությամբ բաժանվեցին: Ոչ-ոքի արդյունք գրանցեց Դեյասկին-Ռախմանով, Շառոնիկով-Կուրակովը: Դառնալով Գեորգ Զարուբյանը: 4,5-ական միավոր ունեն Լիլիթ Մկրտչյանն ու Գեորգ Զայրապետյանը: Նելլի Ադինյանը վաստակել է 3,5 միավոր, Էդուարդ Բարսամյանն ունի 3 միավոր:

Էլինա Դանիելյանը կմասնակցի Գրան տրիի 1-ին փուլին

ՖԻԴԵ-ն հրապարակել է այն 12 շախմատիստների ցանկը, որոնք կմասնակցեն օգոստոսի 1-15-ը Ռոսովում կայանալի շախմատի կանանց Գրան տրիի խաղաղության 1-ին փուլին: Նրանց թվում է նաեւ գրանտայստեր Էլինա Դանիելյանը: Հայ շախմատիստուհին Ռոսովում կմրցի աշխարհի չեմպիոնուհի Գոն Զիֆանի, Ռուսան Լուիշի (երկուսն էլ՝ Չինաստան), հնդիկ գրանտայստեր Յանգի Կոնտուի, ռուսաստանցիներ Նադեժդա Կոստինյանի, Տասյանա Կոստինյանի, Ալեքսանդրա Կոստինյանի, Ալիսա Գալանովայի, Եկատերինա Կովալենկայայի, Սլովենիանց ներկայացնող Աննա Մուրիչուկի, ուկրաինացի Եկատերինա Լաիտի եւ բուլղարացի Աննա Անեսա Սեֆանովայի հետ:

Փուլերից մեկը հաջող սարի կանցկացվի Ջերմուկում:

Չեղցնեմ, որ Գրան տրիի խաղաղությունում կանցկացվի 6 փուլ:

Միջազգային մրցաւար Բուլղարիայում

Ֆուտբոլի Յայասանի մինչև 17 տարեկանների մրցաշարում հավաքականը Բուլղարիայում կմասնակցի միջազգային մրցաշարի: Մեր դասակարգի ֆուտբոլիստների մրցակիցներն են Ռումինիայի, Գերմանիայի եւ Բուլղարիայի ընտրանիները: Մրցաշարն անցկացվելու է Բուլղարիայի Պրավեց քաղաքում:

Հավաքականի գլխավոր մարզիչ Սուրեն Զախալյանի գլխավորությամբ Բուլղարիա են մեկնել 18 ֆուտբոլիստներ, որոնցից 5-ը՝ դարձաբան Մարտին Գեորգյանը («Կոլիա Սովետով»), դասակարգի Ռոբերտ Դարբինյանն ու Սերոբ Գրիգորյանը (Կոմպոյովի անվան ակադեմիա), Արյոն Սիմոնյանը եւ Նուրայր Տիգրանյանը (երկուսն էլ՝ «Չեմբի») լեգեոնականներ են:

